

**Urban
Lab
Chorzów**

**DIAGNOZA MIASTA OCZAMI
MIESZKAŃCÓW**

podsumowanie ankiet poświęconych
transformacji Śródmieścia Chorzowa

2 kwietnia 2026

Pełnomocnik Prezydenta - Urbanista Miasta Chorzów

*“Transformacja śródmieścia Chorzowa
to proces odzyskiwania centrum dla ludzi
– zielony, inkluzywny i prosperujący.*

*To misja współtworzona przez **mieszkańców**,
przedsiębiorców i instytucje, która przywraca serce miasta,
wzmacnia jego tożsamość i buduje przyszłość całej
metropolii.”*

Urban Lab Chorzów

1

545

Wypełnionych ankiet
z odpowiedziami na 13 pytań
otwartych.

2

94%

To mieszkańcy Chorzowa
(kolejne 35% to osoby
pracujące w mieście).

8,6%

52%

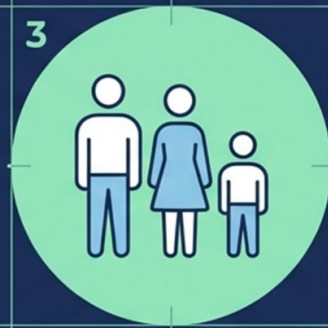

23,7%

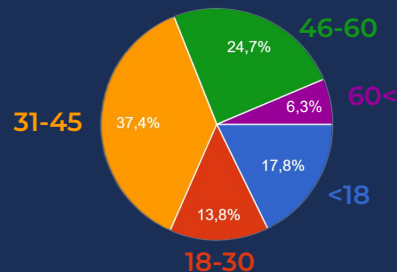
26,5%

3

37%

Największa grupa respondentów
to osoby w wieku 31-45 lat
(pokolenie zakładające rodziny)

1. Co się **podoba** w Chorzowie

Zielony Kapitał

Absolutny fundament tożsamości miasta. Park Śląski, Amelung i Park Róż udowadniają, że zieleń to największa wartość Chorzowa.

Kompaktowość

Miasto zwarte, gdzie "wszędzie jest blisko". Idealne warunki do stworzenia zrównoważonego "miasta 15-minutowego".

Lokalny Patriotyzm

Silna więź mieszkańców z industrialnym dziedzictwem (huty, cegła) oraz lokalną historią (m.in. Ruch Chorzów).

2. Co się **nie podoba** w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

Estakada - "Chłopiec do bicia"

Rzadki punkt pełnej zgody. Piesi nienawidzą hałasu i podziału Rynku. Kierowcy stoją w korkach. Pasażerowie komunikacji miejskiej cierpią przez objazdy.

Śmierć Ulicy Wolności

Dawna duma zamieniła się w monokulturę banków i lombardów. Miasto "zasypia po godzinie 17:00" - brakuje miejsc spotkań.

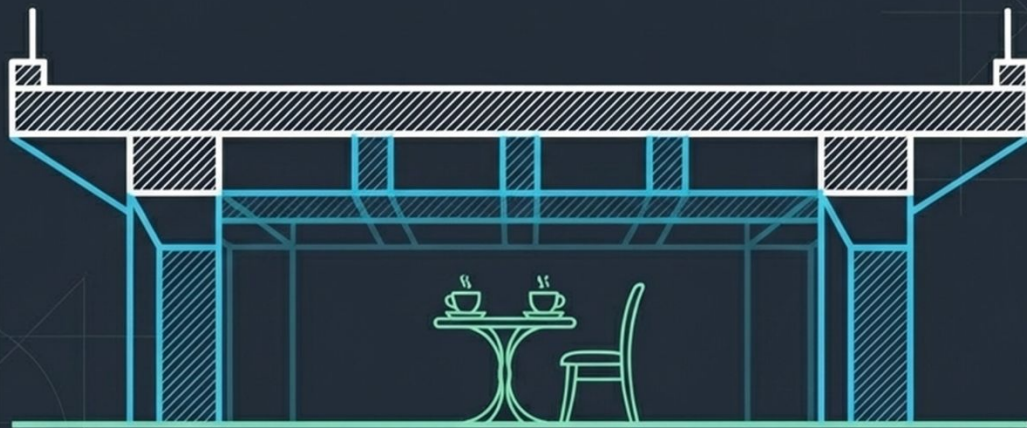

Deficyty Estetyczno-Porządkowe

Tęsknota za "normalnością". Mieszkańcy nie proszą o mega-projekty, ale o podstawy: równe chodniki, darmowe toalety, czystość i poczucie bezpieczeństwa.

Główna przeszkoda przestrzenna: Estakada.

Fundamentalny konflikt infrastruktury z wizją społeczną.

Nie da się stworzyć cichego, kawiarnianego Salonu Miasta tuż pod autostradą. Mieszkańcy pragnący miejsca relaksu zderzają się z brutalną rzeczywistością węzła komunikacyjnego. Zamiana węzła w salon będzie wymagała radykalnych decyzji przestrzennych.

Główna Diagnoza: **Kolos na glinianych nogach**

Duma: Park i Tożsamość

Ogromna dumę z tożsamości i terenów zielonych. Park służy jako ucieczka przed nieprzyjawnym środowiskiem miejskim.

Wstyd: Zdegradowane Centrum

Frustracja z powodu upadku handlu i paraliżu komunikacyjnego. Chorzów stał się "węzłem tranzytowym", a nie miejscem docelowym.

**Żądamy zmiany paradygmatu: z miasta, przez które się przejeżdża,
na miasto, w którym się przebywa.**

3. Jak się spędza czas w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

Eskapizm do Parku Śląskiego

Zamykamy się w domach

Brak kawiarni, kina i oferty
w centrum zmusza do
pozostania w czterech ścianach
(Nie ma gdzie wyjść).

Ucieczka za miedzę

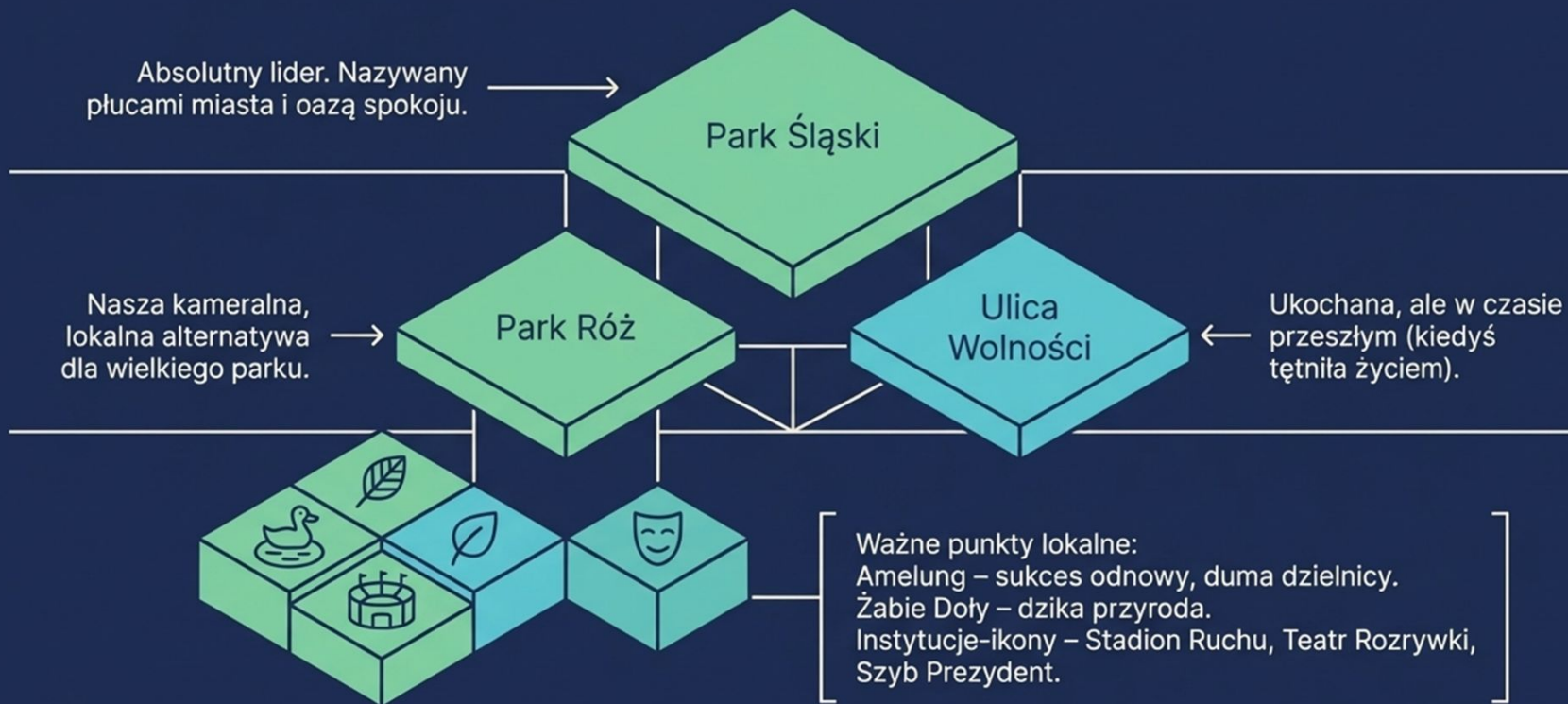
Szukając Trzeciego Miejsca
do życia wieczornego,
masowo wyjeżdżamy do
Katowic i Gliwic.

Centrum Chorzowa

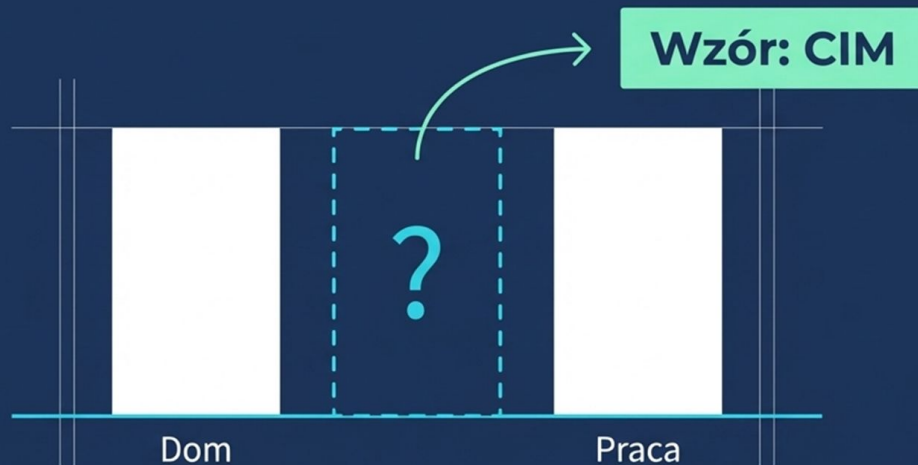
Brak oferty.
Miasto zasypia po 17:00.

4. Ważne i wyjątkowe miejsca w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

Deficyt “Trzeciego Miejsca”

Brakuje nam przestrzeni między domem a pracą – lokalnych kawiarni, pubów i miejsc spotkań na naszych osiedlach.

Wyjątkiem jest Centrum Integracji Międzypokoleniowej (CIM), które wyraźnie wybija się w ankietach jako docelowe miejsce aktywności. Chcemy więcej takich miejsc!

5. Złe lub niebezpieczne miejsca w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

Dominanta: Chorzów II (Cwajka) i ul. 3 Maja

Kojarzone z brakiem bezpieczeństwa, ciemnością, biedą i zaniedbaniem (ulice Plotra, Pawła, Floriańska).

Drugi biegun: Centrum i Rynek

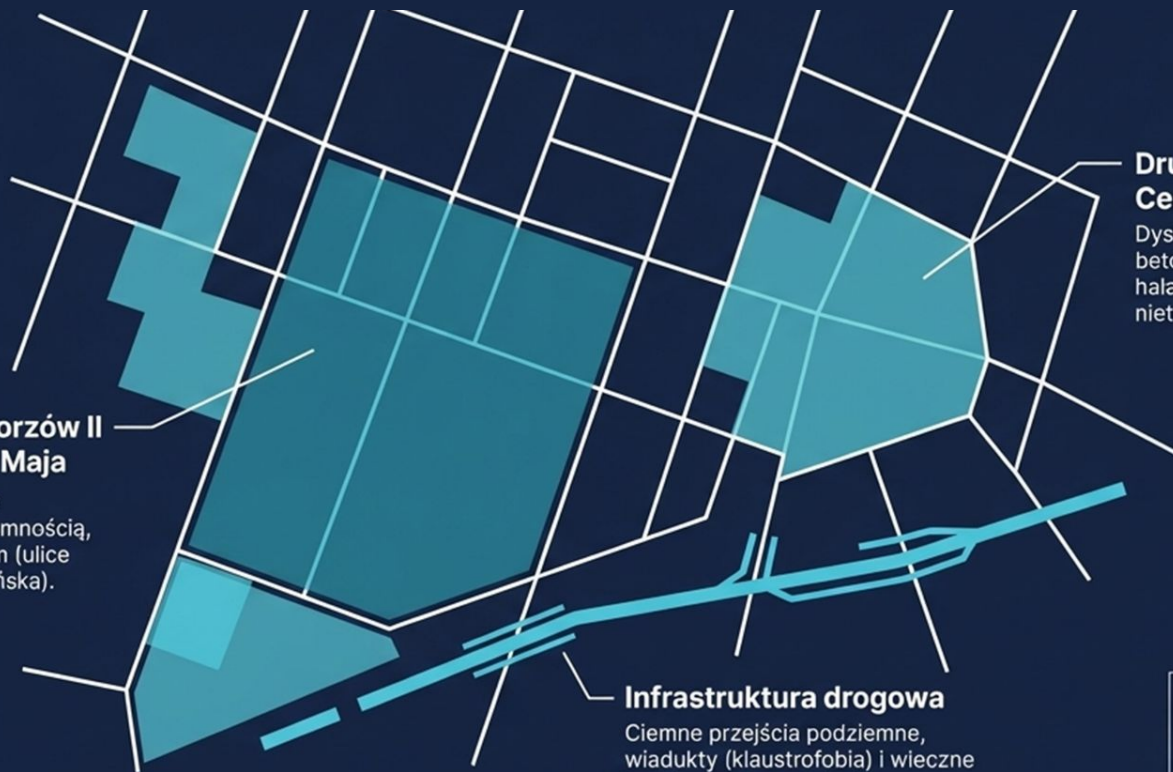
Dyskomfort wynika z pustki, betonozy, zamkniętych witryn, hałasu Estakady i obecności osób nietrzeźwych.

Infrastruktura drogowa

Ciemne przejścia podziemne, wiadukty (klaustrofobia) i wieczne korki na ul. Katowickiej.

Sygnal ostrzegawczy:

Biadacz (Chorzów Stary) oraz zdegradowany Park Hutników również budzą lęk.

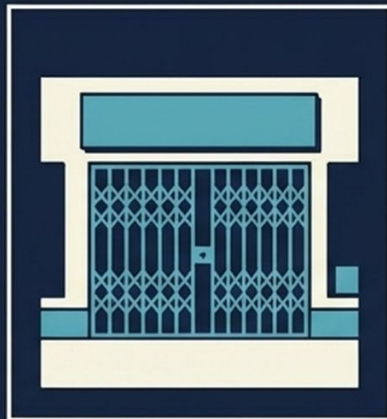

Urban Lab Chorzów

1. Ciemność

Brak oświetlenia. Ciemne boczne uliczki to najczęstszy powód lęku (szczególnie na Cwajce).

2. Martwe Centrum

Zamknięte sklepy na parterach. Pusta ulica fizycznie budzi strach – brakuje oczu ulicy.

3. Brud i Zaniedbanie

Zniszczone, odrapane kamienice bezpośrednio kojarzą nam się z zagrożeniem.

4. Wroga Infrastruktura

Przytłaczający beton, hałas Estakady oraz ciemne, klaustrofobiczne przejścia podziemne.

6. Sposób poruszania się w Chorzowie

Praca i Zakupy

Dominanta dorosłych.
Wygoda, ale i główne źródło frustracji ("stoję w korkach").
Często traktowany jako tranzyt.

Szkoła

Domena młodzieży i seniorów.
Przez dorosłych często traktowana jako "zło konieczne".

Życie Lokalne

Zaskakująco popularne!
Wybierane pragmatycznie ze względu na kompaktowość miasta.

Urban Lab Chorzów

Autem z konieczności

Główny wybór dorosłych (praca, zakupy).
Generuje potężną frustrację: Stoję
w korkach. Autem, bo muszę. Chorzów
staje się miastem tranzytowym.

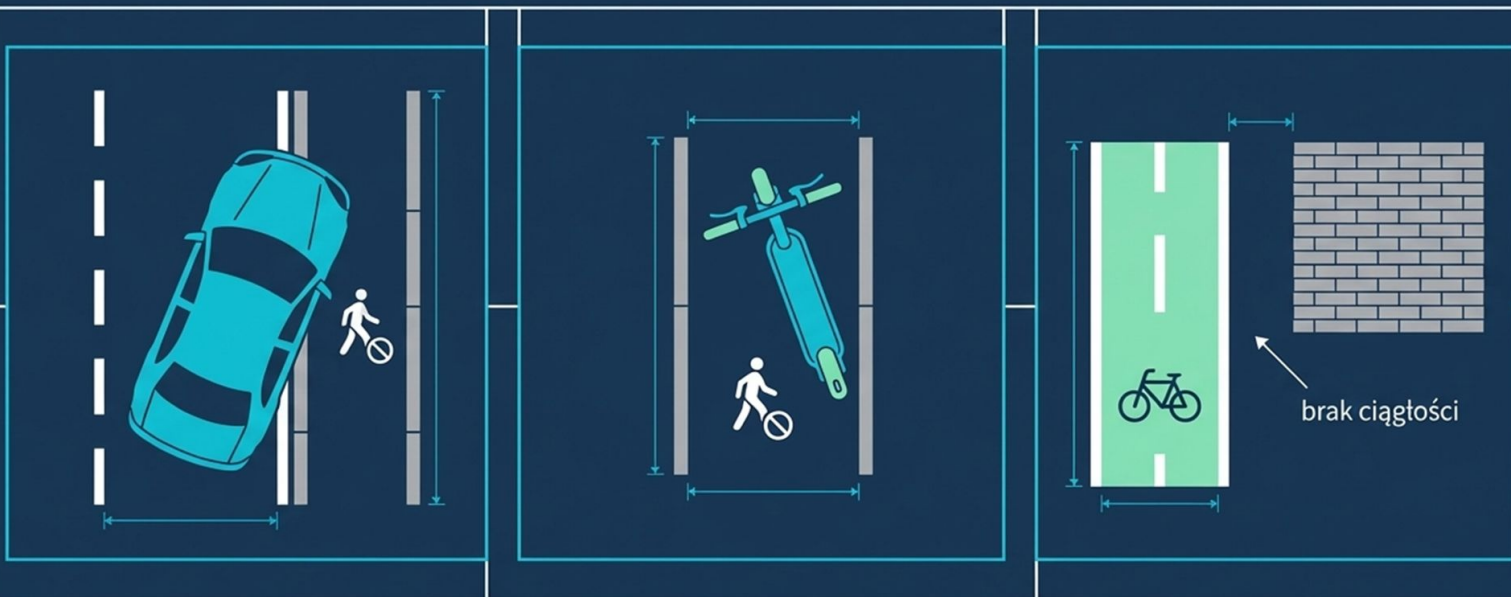
Pieszko, bo szybciej

Zaskakująco silna grupa. Mieszkańcy omijają korki
pieszo, udowadniając, że Chorzów ma idealną skalę.
Borykają się jednak z krzywymi chodnikami i barierami.

Wniosek: Zgoda ponad podziałami – obecny system drogowy
jest niewydolny dla wszystkich uczestników ruchu.

7. Utrudnienia w poruszaniu się w Chorzowie

Codzienna Walka o Chodnik

Utrudnienia to nie tylko korki. To codzienna walka o przestrzeń. Zastawione chodniki, porzucone hulajngi i urywające się nagle ścieżki rowerowe pokazują, że infrastruktura faworyzuje auta.

Miasto bez Barrier

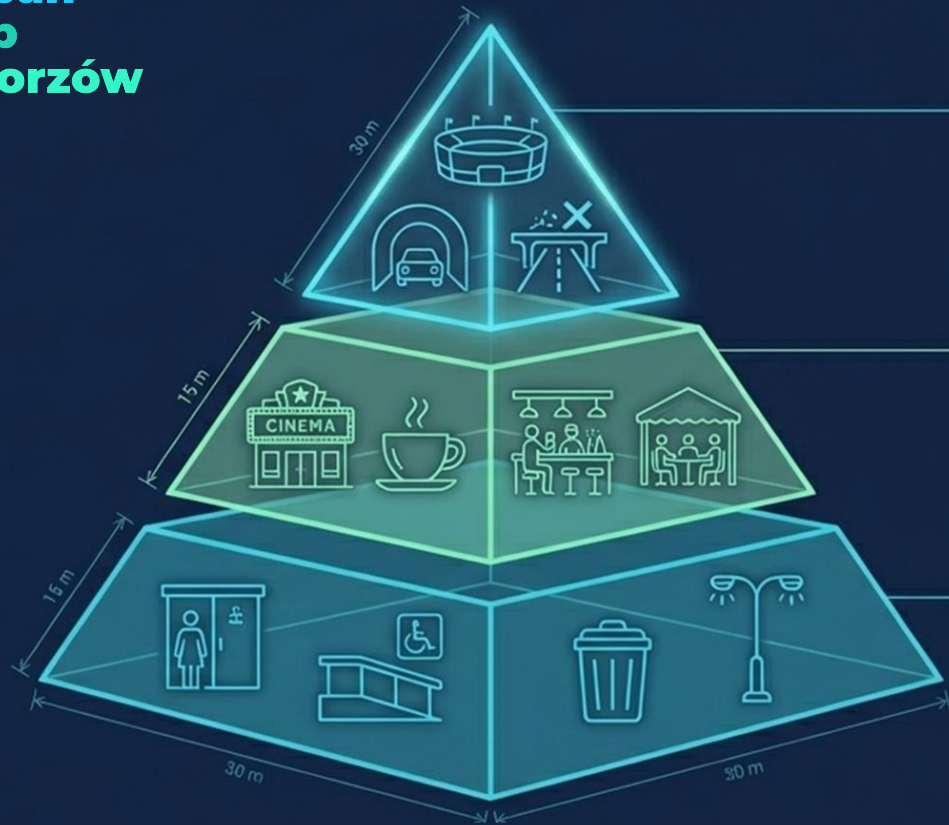
“Na wózku inwalidzkim wysoki
krawężnik to ściana.”

Wasze “perelki” z ankiet przypominają o najważniejszym. Potrzebujemy pilnego audytu ciągów pieszych. Obniżanie krawężników to tanie inwestycje, które drastycznie zmieniają jakość życia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i rodziców.

8. Czego **brakuje** w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

Wielkie marzenia

Nowy Stadion Ruchu Chorzów, tunel drogowy pod centrum, kompleksowe wyburzenie Estakady.

Gospodarka nocy i relaksu

Kino studyjne, kawiarnie, puby dla młodzieży, miejsca spotkań pod dachem. Normalność po pracy.

Infrastruktura podstawowa

Darmowe toalety publiczne, równe chodniki bez barier, kosze na śmieci, oświetlenie. Bez tego miasto wyklucza.

9. Co **zmienić** w Chorzowie

Eksperyment z magiczną różdżką

Zadaliśmy jedno z pozoru proste pytanie:
Co zmienił(a)byś w Chorzowie, gdyby nie było
żadnych ograniczeń?

Diagnoza:

Ogromna frustracja
obecnym stanem miasta.

Zmieniłbym
prawie
wszystko.

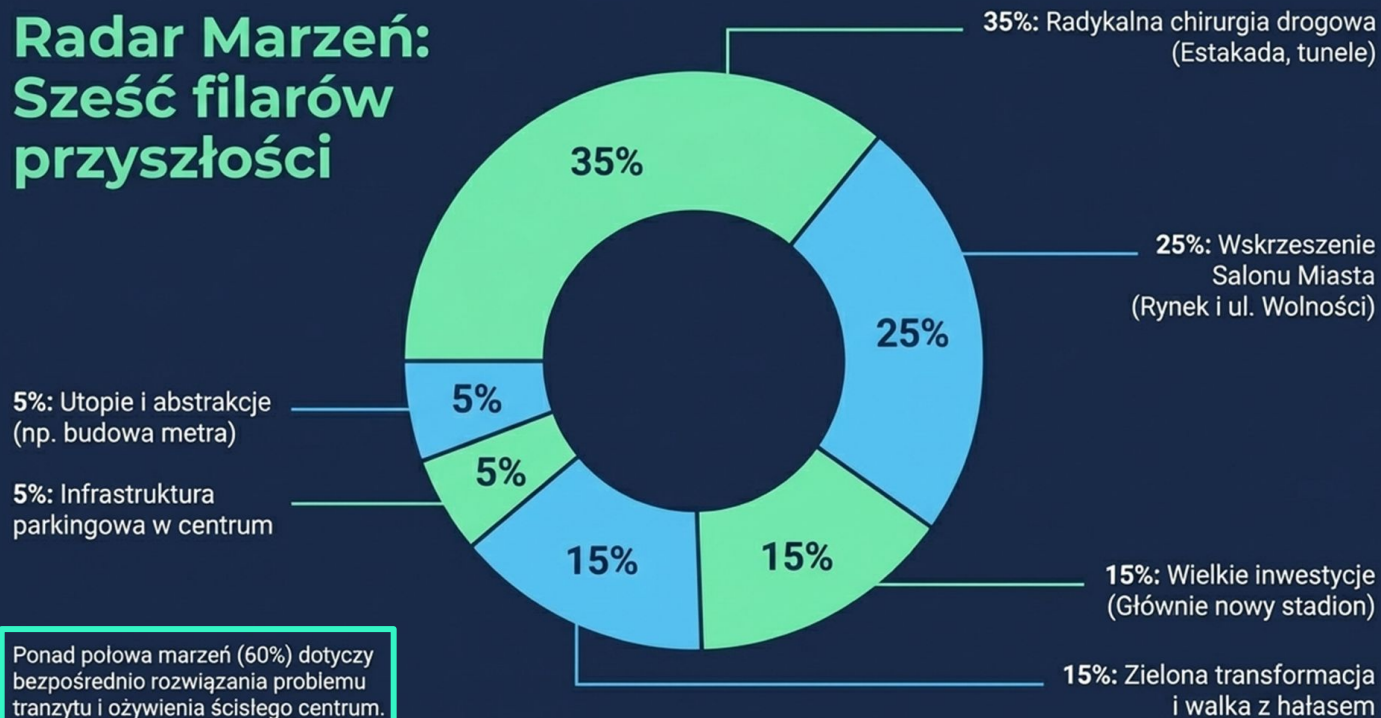
Wizja:

Odważne, strukturalne pomysły
na naprawę, a nie tylko kosmetyka.

Cel:

Czyste, zielone i tętniące życiem
miasto, dumne ze swojego
industrialnego dziedzictwa.

Radar Marzeń: Sześć filarów przyszłości

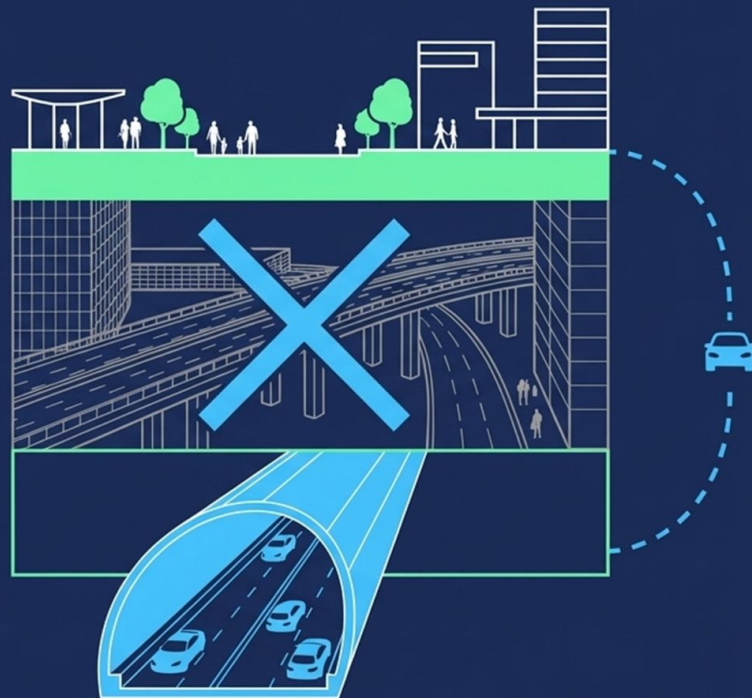

Priorytet #1: Radykalna chirurgia drogowa

35% głosów

- **Koniec Estakady:** Całkowite wyburzenie lub schowanie w podziemnym tunelu.
- **Wyrzucenie Tranzytu:** Budowa obwodnicy miasta.
- **Zero Ciężarówek:** Bezwzględny zakaz wjazdu dla ruchu ciężkiego.

Zrobił tunel dla samochodów pod miastem.

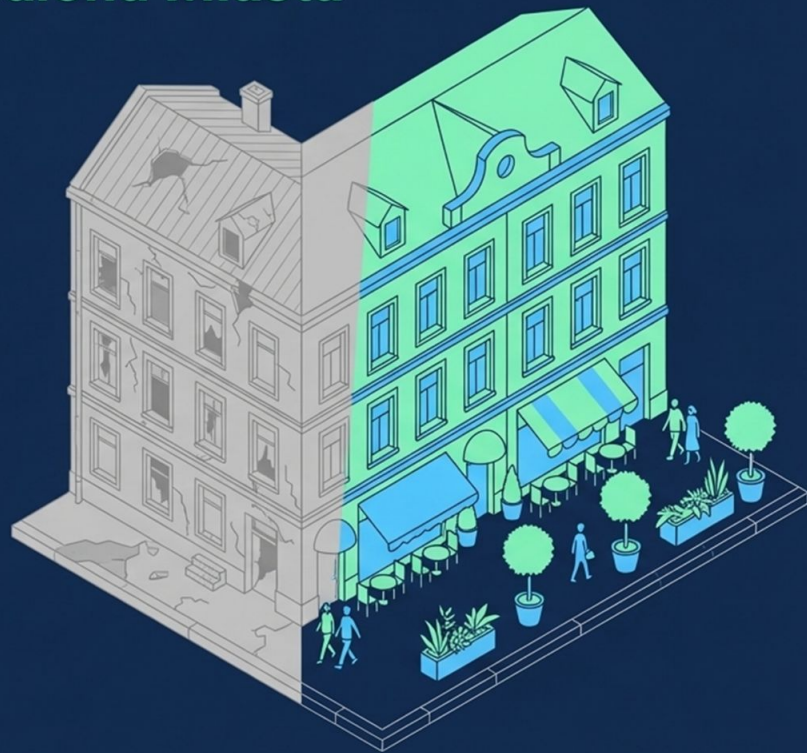

Priorytet #2: Ratunek dla Salonu Miasta

25% głosów

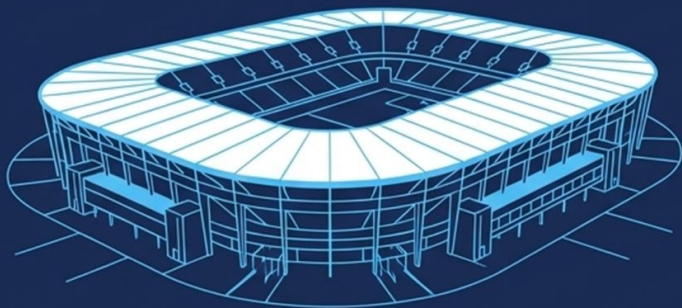
1. **Czyste Fasady:** Masowe mycie i remonty kamienic.
2. **Wielki Handel:** Nowy, duży market w centrum jako magnes na ludzi.
3. **Zadaszenie:** Ochrona przed pogodą dla całorocznego deptaka.

Trzeba uratować ul. Wolności.
Ulica Wolności – pełna gastronomii (...)
Zero samochodów.

Urban Lab Chorzów

Wielkie Inwestycje (15%)

- Absolutna dominacja postulatu budowy nowego stadionu dla Ruchu Chorzów.
- Wielkie kubatury i kompleksy zdrowotne.

14 krotny mistrz bez stadionu.
To je gańba.

Zielona Transformacja (15%)

- Połączenie wszystkich terenów zielonych (Żabie Doły, Park Róż) spójną siecią rowerową.
- Ekrany akustyczne wokół Huty Batory.
- Zwalczenie smogu przez miejskie CO.

Połączyłbym ścieżkami rowerowymi
wszystkie tereny zielone miasta.

Urban Lab Chorzów

Nowe Życie dla Cwajki

Zmiana funkcji Chorzowa II z mieszkaniowej na strefę oświatowo-biznesową (inkubatory). Przedłużenie centrum.

Industrialna Duma

Chorzów nie powinien udawać Krakowa. Marka oparta na surowej cegle, stali, neonach i sztuce współczesnej.

Hub Przesiadkowy

Inteligentne łączenie parkingów z węzłem kolejowym. Zostaw auto, wsiądź w pociąg lub idź na deptak.

Matryca Konfliktów: Miasto kompromisów

Brak ograniczeń finansowych nie rozwiązuje sprzecznych wizji mieszkańców.

10. Funkcje centrum miasta w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

Salon Miasta

Miejsce spotkań,
integracji mieszkańców,
spędzania czasu
czasu wolnego.

Kultura i Smak

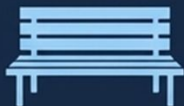
Kawiarnie, restauracje,
puby, kręgielnia,
wydarzenia kulturalne
i kino.

Wizytówka Chorzowa

Przestrzeń zadbana, estetyczna,
budująca dumę lokalną.

11. Dla kogo jest centrum miasta w Chorzowie

“

Jak będzie bezpieczne dla dzieci i starszych, to wszyscy inni też się odnajdą.

– Głos z ankiety.

”

■ Projektowanie Uniwersalne

Rozwiązanie, które służy najsłabszym uczestnikom ruchu, automatycznie staje się wygodne dla wszystkich (młodych, przedsiębiorców, kierowców).

■ Tęsknota za Normalnością

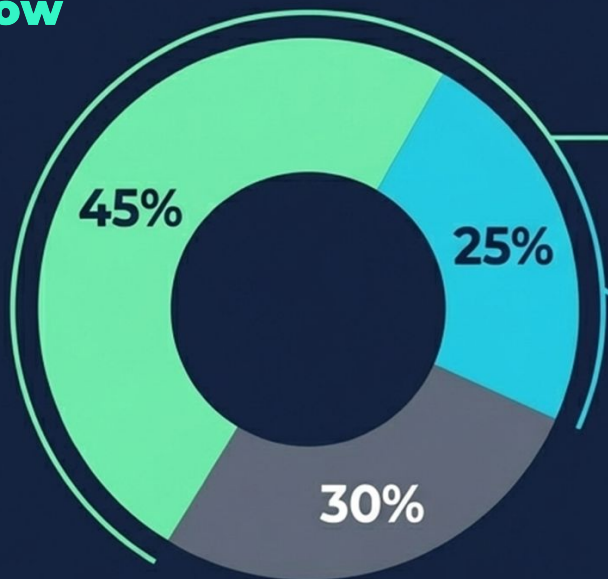
Transformacja nie oznacza budowy pomników. Oznacza równe krawężniki, kosze na śmieci, dostęp do toalet i poczucie bezpieczeństwa po zmroku.

12. Jak poruszać się po centrum miasta w Chorzowie

Urban Lab Chorzów

**Urban
Lab
Chorzów**

Komunikacja miejska to podstawa.
Mniej samochodów to mniejsze korki.
– Głos ankietowanego

System hybrydowy – rower,
komunikacja, pieszo, auto. Po centrum
miasta pieszo, ale z dojazdem autem.
– Głos ankietowanego

Aż 70% mieszkańców jest gotowych na ograniczenie ruchu kołowego w ścisłym centrum na rzecz stref pieszych i zrównoważonego transportu.

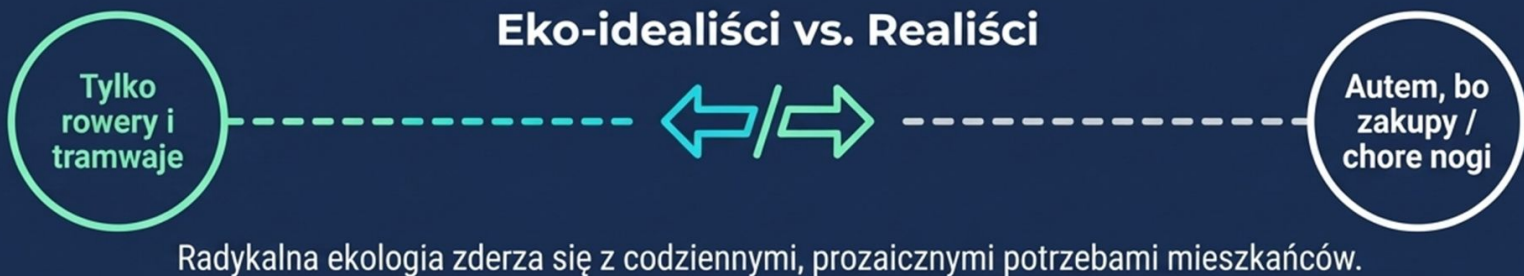
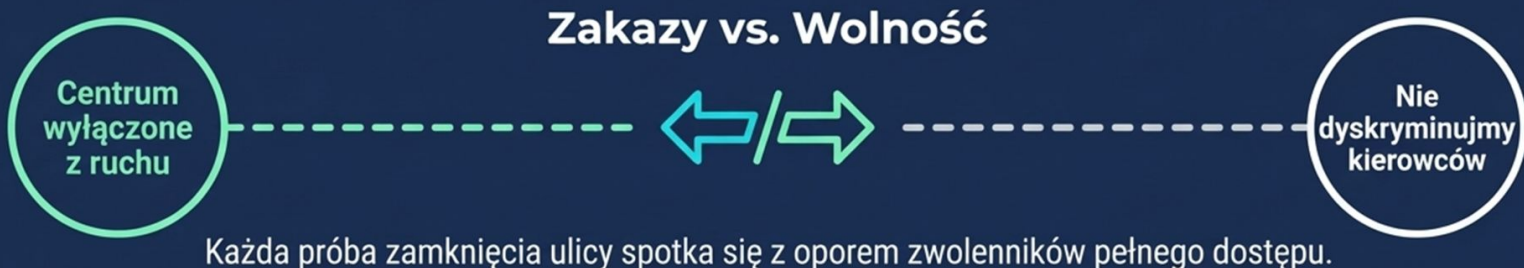
Głośna, lecz mniejszościowa opozycja (15%)

Przeciwnicy zakazów. Kategoriecznie odrzucają ograniczenia ruchu. Traktują swobodny wjazd pod same drzwi jako nienaruszalne prawo.

Choć są w mniejszości, ta grupa zazwyczaj generuje największy opór w publicznych dyskusjach o przestrzeni miejskiej.

Główne linie konfliktu

Urban Lab Chorzów

Oczekiwania:

"Chcemy kawiarenek, spacerów i mnóstwa zieleni."

Centrum

Nawyki:

"Będę poruszać się samochodem, bo tak jest najwygodniej."

Nie da się stworzyć cichej strefy pieszej bez zmiany nawyków transportowych.

Paradoks odzyskanego Rynku: Sama fizyczna rewitalizacja to za mało. Jak zauważyli mieszkańcy: "Gdy Rynek jeszcze działał, to i tak przebywała tam patologia." Bezpieczeństwo wymaga zmiany funkcji usługowych, nie tylko betonu.

Głos rozsądku: warunek braku wykluczenia (10%)

Strefa wolna od aut nie może odciąć od centrum osób starszych i z niepełnosprawnościami.

„Większość starszych ludzi nie będzie przemieszczać się na hulajnodze.”

Meleksy
turystyczne/transportowe

Specjalne
minibusy

Płaskie, równe
chodniki

Ukryty Potencjał: Miasto 15-Minutowe

Z danych wyłania się jasny obraz: Chorzów ma naturalne predyspozycje do bycia miastem pieszo-rowerowym.

Obecna dominacja samochodu wynika z przyzwyczajeń i braku bezpiecznych alternatyw, a nie z rzeczywistej potrzeby pokonywania dużych dystansów.

Urban Lab Chorzów

Kręgosłup Komunikacyjny.
Tramwaje i Mikromobilność
jako główne arterie
wokół centrum.

**Piešie Ścisłe Centrum
(Rynek, ul. Wolności).**
Społeczny mandat na
strefę bez aut.

System Park & Ride.
Samochodem do centrum, a po centrum pieszo
– parkingi buforowe na obrzeżach śródmieścia.

13. Jakie miasto jest **wzorem** dla Chorzowa

Urban Lab Chorzów

Mieszkańcy szukają inspiracji u sąsiadów, marząc o metamorfozie (Katowice) i żyjących rynkach (Gliwice). Łączą nowoczesność z kameralnością, zielenią i bezpieczeństwem.

Główne kierunki aspiracji

KATOWICE JAKO LIDER METAMORFOZY

Najczęstszy wzorzec zmiany z miasta przemysłowego w centrum kultury i usług.

ŚLĄSKIE "SUCCESS STORIES"

Gliwice i Rybnik

Są cenione za zadbane, tętniące życiem rynki z ogródkami.

IDEAŁY EUROPEJSKIE (EKO/SMART)

Wiedź i Kopenhaga

Wzorce miast zielonych, przyjaznych rowerzystom i mieszkańcom.

Konkretne modele rozwoju

MODEL ŁÓDZKI: REWITALIZACJA

Wykorzystanie potencjału ul. Wolności na wzór słynnego deptaka przy ul. Piotrkowskiej.

ul. Wolności

Infrastruktura Rowerowa

MODEL JAWORZNICKI: BEZPIECZENSTWO

Wdrażanie nowoczesnej infrastruktury rowerowej oraz wizji "Zero" w bezpieczeństwie drogowym.

MODEL TARNOGÓRSKI: KLIMAT Miasto-Salon

Budowanie wizerunku Chorzowa jako "miasta-salonu" o kameralnym i przyjaznym charakterze.

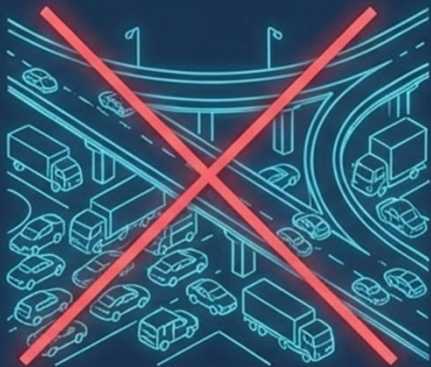
Miasto-Salon

Zestawienie skali aspiracji

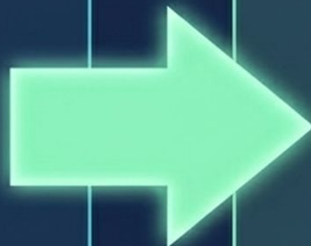
KATEGORIA WZORCA	PRZYKŁADOWE MIASTA	KLUCZOWA WARTOŚĆ DLA MIESZKAŃCA
 Dominanta Regionalna	Katowice	Metamorfoza, oferta kulturalna, życie
 Miasta "Rynkowe"	Gliwice, Rybnik	Tętniący życiem rynek, estetyka
 Innowatorzy	Jaworzno, Tychy	Bezpieczeństwo, komunikacja miejska

Od: Węzeł Tranzytowy

Miasto, przez które się wyłącznie przejeżdża.
Zdominowane przez beton, hałas i samochody,
wyludniająca się po 17:00.

Miasto, przez które się wyłącznie przejeżdża.
Zdominowane przez beton, hałas i samochody,
wyludniająca się po 17:00.

Do: Zielony Salon Aglomeracji

Miasto, w którym się przebywa. Inklusywne,
bezpieczne serce pełne zieleni, kultury i kawiarni,
zintegrowane tramwajami i ruchem pieszym.

Miasto, w którym się przebywa. Inklusywne,
bezpieczne serce pełne zieleni, kultury i kawiarni,
zintegrowane tramwajami i ruchem pieszym.

Od centrum handlowego do serca miasta.

Priorytet strategiczny: Zatrzymać młodych

Koniec z Sypialnią:

Centrum musi przestać być tylko łącznikiem między Katowicami a Bytomiem. To nasze miasto, które musi być celem samym w sobie.

Retencja demograficzna:

Mieszkańcy wprost łączą atrakcyjne centrum z decyzją młodych ludzi o pozostaniu w Chorzowie.

Lokalna gospodarka:

Zatrzymanie młodzieży i młodych rodzin to inwestycja w przyszłe wpływy z podatków i rozwój lokalnych biznesów.

Centrum Hybrydowe: Miasto nie może zasypiać o 18:00.

Silna potrzeba ożywienia centrum wieczorami. Poczucie pustki po zmroku generuje brak poczucia bezpieczeństwa.

Gospodarka Nocy

Chorzowianie domagają się życia nocnego:

- Bezpieczne puby i dyskoteki.
- Kultura po pracy.
- Funkcja mieszkalna dla młodych, która naturalnie ożywia ulice przez 24 godziny na dobę (24/7).

Linie Konflikty: Dlaczego zmiany są trudne?

"Chcemy więcej parkingów i dróg!"
(Kierowcy)

"Chcemy więcej parkingów i dróg!"

"Mamy dość hałasu, spalin i betonu!" (Piesi)

"Mamy dość hałasu, spalin i betonu!"
(Piesi)

"Nowy stadion to priorytet i honor!"
(Kibice)

"Pieniądze powinny iść na chodniki i kamienice!"
(Inni Mieszkańcy)

"Żądamy stanowczych porządków na ulicach."
(Mieszkańcy)

"Grupujące się osoby i **"patologia"** w centrum."
(Rzeczywistość)

Diagnoza to dopiero początek

Wasze uwagi to nie tylko narzekanie. To gotowa mapa drogowa.
Wiemy już, co naprawić "na wczoraj", a co wymaga wieloletniej strategii.

Drogowskazy: Jak naprawić naszą przestrzeń?

Sieć Zielonych Wysp

Nie tylko Park Śląski. Połączmy Park Róż, Amelung i Żabie Doły rowerowymi i zielonymi korytarzami w jeden ekosystem.

Więcej Światła i Czystości

Najprostszy krok do bezpieczeństwa. Dobre oświetlenie bocznych uliczek i odnowione elewacje (szczególnie w Chorzowie II).

Żywe Partery i Lovemarks

Ulica Wolności potrzebuje kawiarni, gastronomii i ludzi. Wspierajmy lokalne hity (np. Pizzeria Villaggio).

Duma z Przemysłu

Szyb Prezydent i ceglany detal to nasze atuty. Budujmy markę na dziedzictwie postindustrialnym, zamiast się go wstydzić.

Plan Działania: Wielkie Wyzwania

Kwestia Estakady

Wymaga potężnej wizji inżynierskiej i urbanistycznej (izolacja hałasu, zmiana otoczenia).

Reanimacja 'Wolki'

Nowe życie dla ul. Wolności. Sklepy z lat 90. nie wrócą. Potrzebujemy preferencyjnych czynszów i przyciągnięcia gastronomii oraz rzemiosła.

Rewitalizacja tkanki

Współpraca z właścicielami komunalnymi i prywatnymi w celu ratowania historycznej, ceglanej zabudowy.

Urban Lab Chorzów

Uniwersalne i Bezpieczne. Zaprojektowane według zasady 8-80 lat (od dziecka do seniora), wolne od patologii.

Zmiana Paradygmatu. Nastawione na relaks, gastronomię i kulturę (Trzecie Miejsce), a nie na wielki handel, który przegrał z galeriami.

Żyjące po Zmroku. Hybrydowe centrum z bezpieczną gospodarką nocy, zatrzymujące młodych w mieście.

Wymagające Funkcji, nie tylko Formy. Świadomość, że sam remont estakady czy Rynku nie zadziała bez wprowadzenia tam nowych usług, kawiarni i życia.

Koniec z centrum tranzytowym. Czas na centrum docelowe.

Co dalej?

**Urban
Lab
Chorzów**

Pełnomocnik Prezydenta - Urbanista Miasta Chorzów

dr Michał Lorbiecki

lorbiecki_m@chorzow.eu